

Anexa 2. Analiza multicriterială a politicii publice: „Învățământul secundar profesional - competențe adaptate pentru piața muncii”

	Opțiunea 0 Menținerea status-quo	Opțiunea 1. Consolidarea parteneriatului social prin valorificarea practicilor sistemului dual	Opțiunea 2. Autonomie și descentralizare	Opțiunea 3. Rute progresive de calificare și consorții
Impact fiscal	<ul style="list-style-type: none"> • 250 mln. – bugetul instituțiilor ÎSP • 0.8 mln. – bugetul CRDÎP 	<p><i>Adițional la bugetul actual:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea capacităților CRDÎP și a Comitetelor Sectoriale – 2,4 mln. lei • Consolidarea capacităților profesionale ale cadrelor de profil în psiho-pedagogie 2,24 mln lei (280 persoane pe an/curs de 72 ore; 8000 lei cursul pe persoană) • Formarea profesională continuă a cadrelor de profil - 2,24 mln. lei (280 persoane pe an/curs de 72 ore; 8000 lei cursul pe persoană) • Organizarea examenului extern de absolvire a instituției – 1,5 mln. lei (Comisia de evaluare) • Materiale necesare evaluării finale – 1 mln. lei (aproximativ 160 lei per student) 	<p><i>Adițional la bugetul actual:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea capacităților CRDÎP și a Comitetelor Sectoriale – 2,4 mln. lei • Formarea cadrelor de profil în psiho-pedagogie 2,24 mln. lei • Formarea profesională continuă a cadrelor de profil - 2,24 mln. lei • Instituirea funcției de metodis și inspector pentru învățământul profesional – 1,92 mln. lei 	<p><i>Adițional la bugetul actual:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea capacităților CRDÎP și a Comitetelor Sectoriale – 2,4 mln. lei • Formarea cadrelor de profil în psiho-pedagogie 2,24 mln. lei • Formarea profesională continuă a cadrelor de profil -2,24 mln. lei
		<p><i>Economii la bugetul actual:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Economii pe contul personalului de profil: 30,8 mln. lei 	<p><i>Economii la bugetul actual:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Autonomia financiară însoțită de alocarea bugetului <i>per capita</i> va produce economii la bugetul de stat. Un calcul realizat în baza presupunerii că instituțiile vor fi finanțate cu nu mai mult de 10244lei (media pe țară)pe cap de student, face ca numai în baza celor 24 instituții, care depășesc finanțarea medie pe student pe țară, să aducă economii de aproximativ 32,996 mln. lei 	<p><i>Economii la bugetul actual:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesul de formare a consorțiilor va aduce economii pentru bugetul de stat în baza economiilor pe contul cadrelor de administrare, gestionarea unor instituții (consorții) cu mai mulți copii. Exemplu de estimare a economiilor posibile la formarea consorțiilor este oferit în anexa 4. O extrapolare a acestor estimări asupra celorlalte instituții va genera date cu o mare marjă de eroare, motiv pentru care nu este posibilă estimarea costului acestei opțiuni.
		Cost total: 250,8 mln.	Cost total: 229,38 mln.	Cost total: 225,9 mln.
	-1	+2	+2	+1

Impact administrativ		<p><i>Eforturi suplimentare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • CRDÎP capătă un rol administrativ important în susținerea activității Comitetelor Sectoriale • Consolidarea procesului de formare profesională continuă pentru cadrele de profil • Modificarea legislației pentru reglementarea procesului de formare profesională inițială în cadrul agentului economic (modalitatea de contractare și de plată a studenților de către AE) care vor prevedea inclusiv și criteriile de selecție a companiilor implicate în instruirea practică și selectarea AE • Pregătirea agentului economic și cadrelor didactice • Organizarea examenului extern de absolvire a instituției 	<p><i>Eforturi suplimentare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • CRDÎP capătă un rol administrativ important în susținerea activității Comitetelor Sectoriale • Consolidarea procesului de formare profesională continuă pentru cadrele de profil • Modificarea legislației pentru reglementarea activității economice a instituției de învățământ, modalității de finanțare per capita, modalității de utilizare a mijloacelor speciale • Organizarea procesului de asigurare a calității și controlului (metodiști, inspectori) • Formarea Comitetelor administrativ (școlare) în instituțiile ÎSP 	<p><i>Eforturi suplimentare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • CRDÎP capătă un rol administrativ important în susținerea activității Comitetelor Sectoriale • Consolidarea procesului de formare profesională continuă pentru cadrele de profil • Crearea consorțiilor prin fuzionarea instituțiilor în baza unui cadru regulatoriu nou • Efort administrativ pentru elaborarea și implementarea sistemului modular al curriculei • Efort administrativ pentru organizarea procesului de formare profesională continuă în baza consorțiilor
	0	-5	-5	-5
Impact economic		<p><i>Efecte pozitive</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Formarea forței de muncă, în condiții reale de producere, fapt care duce la reducerea numărului de șomeri printre absolvenții ÎSP • Forță de muncă ieftină în cadrul agentului economic pe contul studenților • Posibilitate de recrutare a forței de muncă din rândurile studenților 	<p><i>Efecte pozitive</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Achiziționarea de către instituția de învățământ a abilităților de antreprenor competitiv • Posibilitatea ca AE să influențeze procesul de formare profesională prin participarea la activitatea Consiliilor administrative ale școlii 	<p><i>Efecte pozitive</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea numărului de șomeri printre absolvenții ÎSP datorită îmbunătățirii procesului educațional • Crearea consorțiilor oferă posibilități mai mari de colaborare cu AE în proiecte de interes comun

	<p><i>Efecte negative</i> Forța de muncă nu este calificată la cerințele pieței</p>	<p><i>Efecte negative</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Agetul economic depune un efort financiar (30,8 mln. pentru remunerarea maștrilor instructori din cadrul AE) pentru a susține formarea profesională inițială • Agenții economici nu sunt motivați să se implice în formarea profesională inițială a forței de muncă 	<p><i>Efecte negative</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Instituțiile de învățământ cu produsele/ serviciile lor crează concurență neloială agenților economici. • Această opțiune poate crea posibilități pentru neraportarea unor venituri, adică posibilități pentru corupție. 	<p><i>Efecte negative</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea consorțiilor nu garantează de la sine corelarea, din punct de vedere calitativ și cantitativ, a forței de muncă formate în cadrul instituției de învățământ profesional
	-1	+1	0	+1
Impact social	<p><i>Efecte pozitive</i> ÎSP oferă posibilități de includere în sistemul educațional a adolescenților din familii social-vulnerabile</p>	<p><i>Efecte pozitive</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Formarea forței calificate de muncă cu posibilități mai mari de angajare în câmpul muncii, reducerea numărului de șomeri absolvenți ai ÎSP • ÎSP oferă posibilități de includere în sistemul educațional a adolescenților din familii social-vulnerabile 	<p><i>Efecte pozitive</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Formarea forței calificate de muncă la meseriile la care instituția are activitate economică • Implicarea mai largă a întregii comunități (AE, sindicate, APL, părinți) la procesul de formare profesională inițială, asigurarea transparenței procesului educațional • Posibilități de modernizare și procurare a materiei prime din venituri proprii • ÎSP oferă posibilități de includere în sistemul educațional a adolescenților din familii social-vulnerabile 	<p><i>Efecte pozitive</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Studenții în cadrul consorțiilor VET au posibilitatea de accesare a rutelor progresive de calificare • Proces educațional îmbunătățit în baza curriculei modulare și integrării cadrelor didactice și bazei tehnico-materiale sub o singură administrare • Posibilități de promovare a sistemului de formare profesională după principiul „lifelong learning” în cadrul consorțiilor • ÎSP oferă posibilități de includere în sistemul educațional a adolescenților din familii social-vulnerabile
	<p><i>Efecte negative</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 28% șomeri sunt absolvenții instituțiilor de ÎSP • grad redus de angajabilitate • dificultăți de accesare ulterioară a studiilor 	<p><i>Efecte negative</i> Disponibilizarea personalului de profil din cadrul instituțiilor ÎSP</p>	<p><i>Efecte negative</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Datorită caracterului local/regional pronunțat s-ar putea ca unii adolescenți să nu poată accesa instituții de ÎSP din altă parte a țării • Apare nevoia de optimizare a rețelei școlare (fuziuni și / sau închiderea unor școli), care poate genera excedent de cadre didactice 	<p><i>Efecte negative</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sunt posibile unele optimizări în cadrul consorțiilor care vor determina disponibilizarea unor angajați ai instituției
	-2	+1	+2	+3

Riscuri și constrângeri	Costuri mari de formare profesională în cadrul ÎSP în paralel cu dezechilibrul pronunțat dintre cererea și oferta forței de muncă, efecte negative asupra economiei țării	<ul style="list-style-type: none"> • Agentul economic nu este pregătit moral și financiar pentru implementarea sistemului dual de formare profesională inițială, mult mai dispus pentru formarea profesională în cadrul întreprinderii sau în baza cursurilor de formare profesională continuă de 2-6 luni • Incapacitate de oferire a stimulentele financiare agenților economici în condiții de criză și • nedefinire clară a direcțiilor prioritare de dezvoltare economică 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitățile de producție a diferitor instituții de ÎSP sunt diferite • Confuzii în statutul instituției de învățământ care are caracter non-profit • Posibilitatea folosirii resurselor instituției (infrastructură, resurse umane, studenți, resurse financiare) la discreția APL-ului/AE din cadrul instituției în detrimentul procesului didactic. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultăți de consorțializare pe motiv geografic și profil de specializare • Reticența cadrelor didactice, și în special a conducerii instituțiilor, de a fuziona pentru crearea consorțiilor
	-1	-3	-3	-2
Consultații		Această opțiune este susținută de instituțiile de învățământ și de Camera de Comerț și Industrie, agenția GTZ și nu este susținută de agenții economici	Această opțiune este susținută de instituțiile de învățământ și de unii donatori, care dotează instituțiile cu echipament și linii de producere performante (proiectul CONSEPT, KulturKontakt)	Această opțiune este susținută de Ministerul Educației, de organizațiile neguvernamentale (IPP, IDIS Viitorul, IFCP, Proiectul PNUD) și este mai puțin susținută de instituțiile de ÎSP și ÎMS.
	0	+2	+2	+3
total	-5	-2	-2	0

Concluzie: conform analizei muti-criteriale, cea mai recomandată opțiune este Opțiunea 3: Rute progresive de calificare și consorții.